

ROZPRÁVKOVÁ CESTA

(celodenná túra a zároveň hra pre deti)

- keďže nie všetky deti majú rady dlhé cesty, rozhodli sme sa im to trochu spestriť
- s deťmi sme sa vybrali na túru k zrúcanine nejakého hradu

počet detí: 30-50

vek: ZŠ, hlavne pre prvý stupeň

praktická poznámka:

- deti rozdelíme do skupín po desať
- každá skupinka by mala mať pre lepšiu organizáciu svojho animátora
- jednotlivé skupinky medzi sebou nesúťažia, ale snažia sa spoločnými silami zistiť zaklínadlo a nazbierať čo najviac strieborných kamienkov
- strieborné kamienky získavajú na jednotlivých stanovištiach
- každá skupinka - ak bola úspešná - získa 1

úvod

Vybrali sme sa teda do rozprávkového lesa, kde budeme stretávať rôzne rozprávkové bytosti. Našou hlavnou úlohou je vyslobodiť princeznú Striebrenku, ktorá je zakliata na hrade spiacim kúzlom. Potrebujeme zistiť, ako znie kúzelné zaklínadlo a rovnako nazbierať čo najviac strieborných kamienkov, aby sme mohli podplatiť troch rytierov strážiacich zámok, a tak sa dostať ku princeznej. Kúzelné zaklínadlo kedysi dávno vedeli všetky rozprávkové bytosti, ale keďže v lese už strašne dávno nikto nebol, zabudli, ako znie celé a každá rozprávková bytosť si zapamätala iba kúsok z neho.

1. Strážca lesa

- všetky deti aj so svojím vedúcim stoja na jednej strane brvna
- každé dieťa zo skupinky musí prejsť po brvne tam a naspäť bez toho, aby „spadlo do hrozného vodopádu“
- deti idú po jednom, ďalší začína, až keď ten pred ním absolvuje celú cestu tam aj späť

Naša cesta je ešte iba na začiatku a už sa aj stretávame s prvým dobrodružstvom. Pred vstupom do rozprávkového lesa nás totiž zastaví STRÁŽCA LESA. Odmietá nám dovoliť pokračovať v našej ceste, pretože sa bojí, že nie sme dost odvážni a že by sa nám v lese mohlo niečo zlé prihodiť. Na veľa prehovárania súhlasí, že nám dovolí pokračovať v ceste, ale iba pod podmienkou, že ho o svojej odvahe a šikovnosti presvedčíme splnením jednej úlohy.

Úloha:

Hrdina sa nesmie zľaknúť žiadnej akokoľvek nebezpečnej situácie. S chladnou hlavou musí zvládnuť napríklad aj prejsť po brvne nad hrôzostrašným rozzúreným vodopádom. Po tom, ako strážcovi lesa predvedieme svoju šikovnosť, pustí nás ďalej.

2. Vodník Albert

Ako prvého v rozprávkovom lese stretávame VODNÍKA ALBERTA. Bol veľmi prekvapený, že nás vidí, pretože (ako nám prezradil) ešte nikomu sa nepodarilo splniť ťažkú úlohu Strážcu lesa. Opýtal sa nás, na čo sme do lesa prišli a keď sme mu prezradili, že ideme zachrániť princeznú Striebrenku, sľúbil, že nám pomôže, ale iba ak my na oplátku urobíme niečo pre neho.

Úloha:

Každá skupinka dostala od Alberta obálku, v ktorej boli z papiera vystrihnuté hrnčeky a taktiež z papiera vystrihnuté postavičky. Keď totiž vodník Albert upratoval, pomiešal svoje dušičky a nevedel ich uväzniť naspäť do hrnčekov. Našou úlohou je správne roztriediť hrnčeky podľa veľkosti a do každého z nich umiestniť 1 dušičku (postavičky sú taktiež rozličnej veľkosti a aj poháre sú rôzne - napr. pohár kráľa bude ozdobnejší ako pohár žobráka, na pohári, do ktorého máme umiestniť dušičku víly, budú kvietky, ...).

Úlohu vodníka Alberta sa nám podarilo hravo zvládnuť. Za tento úspech dostala každá skupinka po jednom striebornom kamienku a vodník Albert nám dokonca prezradil časť zaklínadla, ktorú si pamätal.

Zaklínadlo: Ukrývať dušu nie je vec dobrá.

3. Červená Čiapočka

Ako si tak kráčame, zrazu vidíme, že nám ktosi ide naproti. Nebol to nikto iný ako ČERVENÁ ČIAPOČKA. Aj ona sa veľmi prekvapila, že nás vidí. A keď sa dozvedela cieľ našej cesty, taktiež sa rozhodla, že nám pomôže.

Úloha:

Štafetový beh s košíčkom pre starú mamu spojený so zberom kvetov na kytičku pre babičku.

- každá skupinka dostane na začiatku jeden motúzik
- prvý v poradí zoberie košíček, prebehne určitú vzdialenosť, odtrhne 1 kvietok a beží čo najrýchlejšie naspäť
- nasledujú ďalší a ďalší
- keď sa vystriedajú všetci desiat, zoberú motúzik, ktorý dostali na začiatku, a zviažu všetky kvietky dokopy, aby takto urobili kytičku pre babičku
- úloha je splnená iba vtedy, ak deti dodržia časový limit 5 minút
- ale pozor - z košíčka sa nesmie nič vysypať

Aj červená čiapočka dala každej úspešnej skupinke po striebornom kamienku a prezradila nám aj kúsok zaklínadla.

Zaklínadlo: Rob druhým dobre a nič t'a nevystraší.

4. Piadimužík

Cestou sme stretli aj PIADIMUŽÍKA. S ním to však nebolo také jednoduché ako s vodníkom Albertom alebo Červenou čiapočkou. Určite dobre viete, že celkovo škriatkovia sú veľmi zlomyseľní a piadimužíci zvlášť. Nakoniec sa nám ho však podarilo presvedčiť, aby nám pomohol.

Úloha:

Ak sme chceli získať strieborné kamienky a dozvedieť sa ďalšiu časť zaklínadla, museli sme uhádnuť meganáročné piadimužíkovské hádanky.

- Kde bolo tam bolo, bola jedna trieda.
V triede čierna tabuľa, na nej biela (krieda)
- Odstrihneš ho a on rastie zas.
Rastie hore na hlave a volá sa ... (vlas)
- Pýta sa špina na koberci: „Čo si zač?“
On len zavrčí a zje ju. Povie: „Ja som ...“ (vysávač)
- Vždy keď príde, počuť detský smiech.
Rastú z neho snehuliaci. Jasné, je to ... (sneh)
- Aj keď je to slovo vybrané, ukazovať ho ti sotva pristane.
Mnohé deti si ho musia strážiť, nepatrí sa vyplazovať ... (jazyk)
- Krásne zimné radovánky, to sú lyže, sneh a ... (sánky)
- Vždy, keď biele snežienky ukážu nám tvár,
vieme, že po pani zime prišla opäť ... (jar)
- Putuje oblohou, no nie je vták.
Prší z neho, sneží z neho a volá sa ... (mrak)
- Keď ho dáme z lásky, hneď je krajší svet.
Každé srdce poteší voňajúci ... (kvet)
- Keď t'a niečo bolí, keď t'a niečo mrzí,
plačeš a po tvári stekajú ti ... (slzy)

Piadimužíka veľmi nahnevalo, že sme jeho meganáročné hádanky uhádli. Chtiac-nechtiac nám musel dať svoje strieborné kamienky a prezradiť časť zaklínadla, ktorú si pamätal on.

Zaklínadlo: Zlomyseľnosť sa nikdy nevypláca.

5. Princ

Nekráčali sme až tak dlho a znova nás prekvapila ďalšia rozprávková bytosť. Bol to PRINC a nemal práve najlepšiu náladu. Ježibaba, ktorá taktiež žije v lese, začarovala jeho princeznú na žabu. Oslobodiť ju môže iba bozkom, ale to by ju musel najskôr nájsť. Kdesi mu odskočila a už celé roky ju hľadá. Opýtal sa nás, či mu pomôžeme a my sme, samozrejme, súhlasili.

Úloha:

V okolí stanovišťa sú na dostupných a pomerne viditeľných miestach rozmiestnené malé papierové žabky. Úlohou je nájsť medzi nimi princeznú, teda jedinou žabku s korunkou

- na tomto stanovišti skupinky pracujú spoločne

Princ sa nám za našu pomoc podakoval a striebornými kamienkami nešetril. Aj on nám prezradil kúsok zaklínadla.

Zaklínadlo: Popros o pomoc, ak sám si nestačíš.

6. Popoluška

Cestou rozprávkovým lesom sme stretli aj POPOLUŠKU. Bola veľmi zničená a veľmi nariekala, pretože potrebovala roztriediť sušený hrach od sušenej šošovice a nevedela si s tým rady. Tak sme sa rozhodli, že jej pomôžeme.

Úloha:

Každá skupina dostane 2 nádoby, pričom v jednej z nich je šošovica zmiešaná s hrachom. Úlohou detí je v časovom limite 5 min oddeliť zvlášť do 1 misky šošovicu a do 2. misky hrach.

Po úspešnom splnení tejto úlohy dostala opäť každá skupinka po striebornom kamienku a Popoluška nám prezradila ďalšiu časť zaklínadla.

Zaklínadlo: Človeka vždy šľachtí práca.

7. Zlá Ježibaba

Ako si tak kráčame po chodníku, zrazu vidíme zapálený ohník, na ohníku kotlík a obďaleč na rozheganom stolčeku sedí JEŽIBABA. Keď nás zbadala, zjavne ožila, pretože už tri dni a tri noci nič nejedla a deti na lopate (ako nám bez okolov prezradila) patria medzi jej

najobľúbenejšie jedlá. Keď sme jej však prezradili cieľ našej dobrodružnej cesty, teda že ideme zachrániť princeznú Striebreňku, nalačno preglgla sliny a sľúbila, že nám pomôže.

Úloha:

Ježibabka postupne pridáva do kotlíka rôzne prírodné veci, napr. šušku, dubové listy, mach, kamienky, Deti majú za úlohu správne rozpoznať, čo Ježibabka pridáva do kotlíka a zapísať si ich postupne po poradí, ako ich tam dáva. Ak správne zapíšu „Recept na elixír krásy a mladosti Babky Ježibabky“, prezradí im ďalšiu časť zaklínadla.

Zaklínadlo: Zlému srdcu nepomôžu elixíry.

8. Gul'ko Bombul'ko

Ešte len nedávno sme opustili babku Ježibabku a jej elixír krásy a mladosti a už nás aj prekvapil ďalší zvláštny tvor. Naozaj sme nevedeli, kto to je. Našťastie nám to prezradil. Bol to sám GUL'KO BOMBUL'KO. Chudák, veľmi sa trápil. Minule sa mu z čiapky odtrhla bombul'ka. Už rok aj 2 dni sa snaží urobiť si novú. Sľúbil nám, že ak mu pomôžeme, daruje nám všetky svoje strieborné kamienky – ved' čo je to za Gul'ka Bombul'ka, keď nemá bombul'ku?

Úloha:

Deti z každej skupinky dostanú všetko potrebné na výrobu bombuliek, teda vlnu, nožnice aj kartónový krúžok na namotávanie vlny. Na tomto stanovišti asi bude potrebná značná pomoc animátora.

Gul'ko sa svojim novým bombul'kám veľmi potešil a hneď nám aj prezradil svoju časť zaklínadla.

Zaklínadlo: Ľudia ti pomôžu, ak pekne poprosíš.

9. Janičko a Marienka

Stretnúť v lese JANÍČKA a MARIENKU nebolo veľkým prekvapením. Skôr boli prekvapení oni, lebo už celé roky v lese nijakého človeka nevideli. Ponúkli nám tiež svoju časť zaklínadla a strieborné kamienky výmenou za malú službičku. Keď totiž blúdili po lese, poškodili perníkovú chalúпку babky Ježibabky a chceli by to opraviť skôr, ako si to všimne.

Úloha:

Každá skupinka dostane papier s nakreslenou perníkovou chalúpkou a farbičky. Chalúпка je však poškodená – chýbajú na nej nejaké perníky, časť strechy, aj z okenice je kúsok odlomený. Úlohou detí je čo najkrajšie chalúпку opraviť – dokresliť.

Janíčka a Marienku naša pomoc veľmi potešila, ved' po celých rokoch sa konečne nemuseli báť hnevu strašnej Ježibaby. Aj od nich každá skupinka dostala po kamienku a nezatajili nám ani ďalšiu časť zaklínadla.

Zaklínadlo: Opýtaj sa, ak si chceš niečo zobrať.

10. Strašný Drak Rudolf

Naša cesta ďalej viedla okolo hustých kríkov, spoza ktorých sa odrazu ozvalo zúrivé zavrčanie. „Kto ma to vyrušil z môjho spokojného spánku?“ rozkričal sa drak Rudolf. My sme sa mu, samozrejme, ospravedlnili za to, že sme ho vyrušili a rozpovedali sme mu, čo potrebujeme. Veľmi sa mu nepáčilo, že by nám mal pomáhať, no nakoniec predsa len súhlasil. Dal nám zdanlivo jednoduchú, no pre udžavotaná kráľ detí jednu z najnáročnejších úloh. Museli sme mu dokázať, že vieme aspoň 5 min. vydržať bez jediného slovíčka či hlučného pohybu.

Po 5 min. úplného ticha nám neochotne podal kamienky a prezradil svoj kúsok zaklínadla.

Zaklínadlo: Aj k tým, čo ti urobili zle, treba byť milý.

11. Víla Chrumajda

Tento krát nás na našej rozprávkovej ceste prekvapil krásny spev. Kto si to spieval? No, nebol to nikto iný ako VÍLA CHRUMAJDA. Tiež bola dosť prekvapená, že nás vidí a hneď nás zasypala otázkami. Keď sa dozvedela, čo je cieľom našej cesty, hneď bola ochotná nám pomôcť. Ale iba za malú službičku.

Úloha:

Víla Chrumajda mala takýto problém: Aj napriek tomu, že je víla, nevie vôbec pliesť vence z kvetov. Každá skupinka jej teda mala upliesť 1. Ak sme však chceli získať kamienky a dozvedieť sa časť zaklínadla, museli sme to stihnúť do 10 min.

Zaklínadlo: S úsmevom a spevom je svet krajší.

12. Neznáma starenka s jabĺčkami

Ešte nám v ušiach doznieval spev víly Chrumajdy, keď sme zrazu počuli hlasné bedákanie. A ani sme sa dlho nečudovali prečo. Všade po ceste boli rozsypané jabĺčka a malá STARENKA s bakoľkou a boľavými krížami sa ich márne snažila opäť pozbierať do košíka, z ktorého sa jej rozsypali. Samozrejme, že sme jej pomohli a ona nešetrila chválou a vďakou. Strieborné kamienky síce nemala, ale za to každému dala po jabĺčku. A prezradila nám aj kúsok zaklínadla.

Zaklínadlo: Láska je vždy lepšia ako zloba.

13. Duch hradu

Znenazdajky sa pred nami objavil zvláštny muž. Oblečené mal staré šaty, na hlave starodávny klobúk, v ruke držal ošúchanú knihu. Mlčky sa na nás pozrel a kývol na nás, že si máme sadnúť. Keď sme sa všetci usadili, začal pomaly a smutne rozprávať svoj príbeh.

„Kedysi dávno bol tento hrad najkrajším a najbezpečnejším miestom na svete. Ľudia si v ňom nažívali v pokoji a v pohodlí, každý sa usmieval. Bolo to preto, že kráľ Bronz sa na začiatku svojej vlády rozhodol zlikvidovať všetko zlo v kráľovstve. Tento boj vyhral a zlo a nešťastie uväznil v truhlici v jednej zo siedmich zámočných veží.

Po niekoľkých rokoch vlády sa kráľ Bronz rozhodol oženiť. Za manželku si vzal krásnu, dobrosrdečnú, ale aj nerozumnú princeznú Zlatku. Ako svadobný dar jej na zlatú retiazku pripevnil kľúč od truhlice, v ktorej bolo ukryté všetko zlo, nikdy jej však nepovedal, na čo ten kľúč je. Boli spolu šťastní a do roka a do dňa sa im narodila dcérka - Striebrenka. Dievčatko rástlo ako z vody, zo dňa na deň bolo krajšie a múdrejšie. Áno, toto kráľovstvo bolo najúžasnejšie miesto na zemi.

No v deň, kedy mala Striebrenka 17 rokov, rozhodol sa kráľ ísť na poľovačku do týchto lesov. Celá kráľovská družina sa vybrala na lov, teda na hrade zostali len slúžky, kráľovná Zlatka a princezná Striebrenka. Tu si kráľovná spomenula na tajomný kľúčik a keď si Striebrenka šla po obede zdriemnuť, ponáhľala sa nájsť tú tajomnú truhlicu, o ktorej jej jej muž niečo už toľké roky tajil. Tajomnú truhlicu našla v 3. komnate 7. zámočnej veže, odopla si retiazku s kľúčikom a ponáhľala sa ju otvoriť. No beda!!! V truhlici bolo uväznené všetko zlo, nešťastie, pýcha, lakomstvo, závisť, klebety, klamstvá; teda všetko, čo dovtedy zámok nepoznal sa obrovskou rýchlosťou rozšírilo na obyvateľov kráľovstva.

Keď sa kráľ vrátil z poľovačky, hneď vedel, čo sa stalo. Nešťastný utekal do svojej spálne, keď tu zrazu si všimol, že Striebrenka spí, teda zlo sa jej ešte nedotklo. Chcel ju uchrániť pred nešťastím, ktoré zachvátilo zámok, a tak vyslovil túto kľatbu: „Striebrenka, nechcem, aby si spoznala zlo, a preto budeš dlhé roky spať. Vyslobodiť ťa môže iba ten, kto nechce, aby v jeho srdci bývalo zlo.“

Zanedlho sa kráľovstvo rozpadlo, len princezná Striebrenka stále spí vo svojej komnate. Vy ste ju teraz prišli zachrániť. Vidím, že vaše srdcia sú šľachetné a preto vám pomôžem.“

To bolo posledné, čo nám duch hradu povedal. Mlčky otvoril svoju knihu, chvíľku v nej listoval a potom vybral kúsok papiera a podal nám ho. Na to sa postavil a mlčky odkráčal preč rovnakou cestou, ako prišiel. To, čo nám daroval, bolo pre nás naozaj nenahraditeľné. Bol to totiž kľúč, podľa ktorého máme zoradiť jednotlivé časti zaklínadla. Vyzeral asi takto:

Piadimužík

Popoluška

Janíčko a Marienka

Vodník Albert

Princ

Gul'ko Bombul'ko

Víla Chrumajda

Červená Čiapočka

Zlá Ježibaba

Zlý drak Rudolf

Starenka s jabĺčkami

14. 3 rytieri pred zámkom

Tak, naša rozprávková cesta je už pomaly na konci. Blížili sme sa k zrúcanine hradu. Tu nás zastavili 3 rytieri a ani za nič nás nechceli pustiť ďalej. Už to vyzeralo, že sa k princeznej nikdy nedostaneme, no nakoniec sme sa predsa len dohodli. Za polovicu našich kamienkov nás pustili ďalej a za druhú polovicu nás previedli cez neviditeľný most, pretože ináč sa do hradu dostať nedá.

Neviditeľný most:

Deti sa pochyťajú za ruky, stoja jedno za druhým, zatvoria si oči. Vedúci, ktorý hrá rytiera, chytí prvé dieťa za ruku a kráča dopredu. Takto celá skupina so zavretými očami prejde cez „neviditeľný most“.

15. Začarovaná princezná Striebrenka

Takto sme sa dostali až do zámku. Chvíľku nám trvalo, kým sme Striebrenku našli. Naozaj ešte stále pokojne spala. Postavili sme sa do kruhu okolo nej a začali sme recitovať zaklínadlo. Najprv raz, potom 2x a na 3. pokus sa nám podarilo Striebrenku zobudiť. Zo začiatku vôbec nechápala, čo sa stalo, no keď sme jej to vysvetlili, bola nám taká vďačná, že na našu počesť dala vystrojiť veľkolepú kráľovskú opekačku.